

Rapport - gravesak

1.

Hva?

Vi valgte å lage en gravesak om rosettballet. Rosettballet var for Langhaugen, Amalie Skram og Katedralskolen. Billetten kostet 638 kr. Det ble lovet en to-retters middag med snacks og velkomstdrink. Elevene fra Langhaugen fikk beskjed da de ankom ballet, om at deres plasser var ute i takhagen. Det ble informert til russepresidenten at mange av varmelampene ikke funket, som førte til at mange elever synes det var for kaldt. Arrangementet stilte heller ikke til elevenes forventninger i forhold til beskrivelsen. Derfor sendte elevene klager i etterkant. Dette førte til at arrangørene tilbød elevene gratis innpass på silent disco som kompensasjon. Hendelsen kan sammenlignes med hvordan store firmaer utnytter russen for penger.

“DE FLESTE SATT JO DER OG FRØS I KUN BALLKJOLE”

Den 9. mars var det rosettballet på JADA Roofgarden for Langhaugen, Amalie Skram og Katedralskolen. En av skolene måtte sitte utendørs i 3 timer, uten forvarsel fra arrangørene.

Rosettballet- hva gikk galt?

Rosettball er en årlig tradisjon for avgangselever ved videregående skoler. På JADA Roofgarden startet kvelden kl 19 med en overraskelse for Langhaugen vgs. Elevene ble informert om at de måtte sitte utendørs frem til kl 22, da den ordentlige festen startet.

Russepresidentene hadde måneden før vært på omvisning på JADA og blitt informert om at en av skolene muligens måtte sitte ute grunnet manglende kapasitet inne. Da de

Overskriften er et sitat fra en elev som fortalte om sin opplevelse på rosettballet.

Hvorfor?

Alle i gruppen hadde deltatt på dette arrangementet og var skuffet over opplegget. Dette arrangementet hadde vært nylig, og var dermed relevant. Dette ga et godt utgangspunkt for å lage en gravesak. Det gjorde også at det var enklere å finne informasjon. Det er i tillegg interessant og se på hvordan store firmaer kan utnytte ungdommer og russ for penger.

2.

ChatGPT nyttig i prosjektet?

ChatGPT var ikke til særlig stor hjelp i denne saken. Vi ønsket hovedsakelig å vite hvordan elevene som deltok på arrangementet opplevde det, og å få informasjon fra arrangørene.

ChatGPT kunne likevel brukes som et verktøy for å finne informasjon raskt om blant annet reglene for uteservering på vinteren og risikoene ved kulde og lite klær. Vi fikk svar på hvilke regler som gjaldt, men på grunn av at chatGPT bruker mange kilder, kunne vi ikke vite sikkert om den informasjonen var riktig. Vi fikk også informasjon om risikoen for hypotermi ved kulde. Dette var interessant å lese om, så derfor undersøkte vi videre for å finne ut mer. Da fant vi en NRK artikkel om hypotermi som var relevant til saken vår.

Spørsmål til chatgpt:

Hva sier det norske regelverket om restaurant ute om vinteren?

“Det norske regelverket har spesifikke krav til restauranter som ønsker å tilby servering utendørs om vinteren. På grunn av de kalde temperaturene og snøen kan det være utfordrende å opprettholde trygge og komfortable forhold for både gjester og ansatte.

I følge regelverket må restauranter som ønsker å servere mat og drikke utendørs om vinteren, sørge for å ha tilstrekkelig med varmelamper eller annen oppvarming for å holde gjestene varme og komfortable. De må også ha tilstrekkelig belysning for å sikre god sikt og unngå ulykker på glatt underlag.”

Er det helseskadelig å sitte ute tyntkledd i -5 grader i tre timer?

“Ja, det kan være helseskadelig å sitte ute tyntkledd i -5 grader i tre timer. Langvarig eksponering for lave temperaturer kan føre til hypotermi, som er en farlig tilstand hvor kroppens kjernetemperatur synker under det normale nivået. Dette kan føre til en rekke alvorlige helseproblemer, inkludert skader på hjernen og andre organer.

Det er viktig å beskytte kroppen mot lave temperaturer ved å kle seg godt og holde seg varm og tørr. Hvis du må være ute i lave temperaturer over lengre tid, bør du sørge for å kle deg i varme klær, inkludert lue, hansker og varme sko eller støvler. Du bør også være oppmerksom på kroppens signaler og søke ly og varme hvis du begynner å føle deg kald eller skjelve.”

3.

Hvordan dere jobbet

Først begynte vi med å planlegge hva vi ville finne ut, og hvordan. Vi lagde en liste med informasjon vi måtte finne ut. Alle hjalp til med å søke opp i informasjon på nettet, lage spørreundersøkelse, og intervjuer. Vi brukte medietimene effektivt til å jobbe med saken.

Hvordan dere skaffet informasjon

Først begynte vi med å planlegge hva vi ville finne ut, og hvordan. Vi bestemte oss ganske raskt for at det var viktig å få informasjon om Langhaugen-elevene sine opplevelser av ballet. Her brukte vi både kvantitative og kvalitative metoder. Vi sendte først ut en anonym spørreundersøkelse på Google forms til alle VG3 elevene. Her var det flere ulike spørsmål som kunne gi oss tilstrekkelig informasjon, med et så bredt og representativt svar som mulig. Da kunne vi danne oss et bilde av hvordan ballet hadde blitt opplevd. Alle i gruppen sendte undersøkelsen til sin egen klasse, og andre elever på trinnet. Undersøkelsen fikk i alt 73 svar. Deretter kunne vi undersøke svarene, og grave videre. Vi hadde også et par intervjuer for å få en dypere forklaring av rosettballet. Vi intervjuet blant annet russepresidenten på Langhaugen, og en elev ved VG3.

Vi brukte resten av tiden til å undersøke på nettet ved å spørre chatgpt, sende mailer, og søke opp informasjon. Vi spurte chat gpt om "*Hva sier det norske regelverket om restaurant ute om vinteren?*" og "*Er det helseskadelig å sitte ute tyntkledd i -5 grader i tre timer?*". Deretter undersøkte vi disse spørsmålene videre på internett og fant en del kilder på det. Vi sendte mailer til JADA og Rosettballkomiteen for å finne ut av hvem som hadde ansvaret for ballet. Vi fikk svar fra begge to etter en-to uker. Vi prøvde også å ringe dem, men fikk ikke noe svar.

Hvem dere snakket med og hvorfor?

I sammenheng med gravesaken snakket vi med flere forskjellige folk for å få et representativt utvalg og bredt perspektiv av meninger. Først av alle snakket vi med russepresident Leander Wang. Han var relevant å intervjuer med tanke på at han representerer to grupper, både elev som deltok på rosettballet, men han har også en sjefsrolle som sitter på informasjon med

tanke på at han har vært med på å planlegge og ordne ballet. Vi stilte han spørsmål som: *“hvorfør måtte vi sitte ute?”*, *“hvem var det som bestemte at vi måtte sitte ute?”*, *“ble du informert om at det var nok tepper og varmelamper til alle?”*. Russepresidenten hadde naturligvis ikke svar på alle spørsmålene vi stilte, men han gjorde det tydelig at for å få svar, måtte vi kontakte arrangørene.

Neste person vi intervjuet var en vg3 elev med glutenallergi. Vi hadde hørt rykter om at allergier ikke hadde blitt tatt fullt hensyn til, så derfor kontaktet vi en av glutenallergikerne for å høre om ryktene var sanne. Vi ba henne fortelle om maten og allergien, og kort sagt kan man si at allergien hennes ikke ble tatt hensyn til som den burde. Ved bestilling av billetten oppga hun at hun hadde glutenallergi, men likevel ble hun servert kringle til forrett, samme hovedrett som alle andre og dessert med kjekssmuler. Hun sa at det var en mulighet for at det hun hadde blitt servert var glutenfritt, men da hun spurte servitørene var de usikker som gjorde at hun ikke turde å ta sjansen på å spise det. Hun hadde også snakket med andre glutenallergikere som også hadde hatt samme opplevelse av usikkerhet rundt maten.

Vi snakket også med elever fra andre skoler for å høre om de hadde hatt samme opplevelser. Elev fra Nordal Grieg vgs ga mange av de samme svarene som Langhaugen elevene, men forskjellen var at de ikke måtte sitte ute.

For å finne ut hvem som hadde det overordnede ansvaret for ballet, kontaktet vi både Rosettballkomiteen og JADA Roofgarden.

Problemer dere møtte når dere samlet / skulle samle informasjon

Vi møtte ikke på særlig mange problemer når vi skulle samle inn informasjon. Det eneste problemet våres var å få ordentlig kontakt og ordentlige svar fra arrangørene. Vi prøvde å ringe både JADA og Marius Prestøy for å finne ut av hvem som egentlig hadde ansvaret, grunnet at de la ansvaret på hverandre.

Et annet problem var å finne ut om Marius Prestøy. Han sto bak ulike firmanavn med samme telefonnummer og vi skjønnte ikke helt hva han faktisk gjør på. Han sendte hilsen i mailer fra forskjellige firmanavn og la igjen en link til rosettbball.no, som ikke er en ordentlig nettside.

Vi som elever har ikke samme innsyn som for eksempel Kristine fra SUJO og dermed kan vi ta saken videre med henne for å finne ut om det Marius holder på med er lovlig.

4.

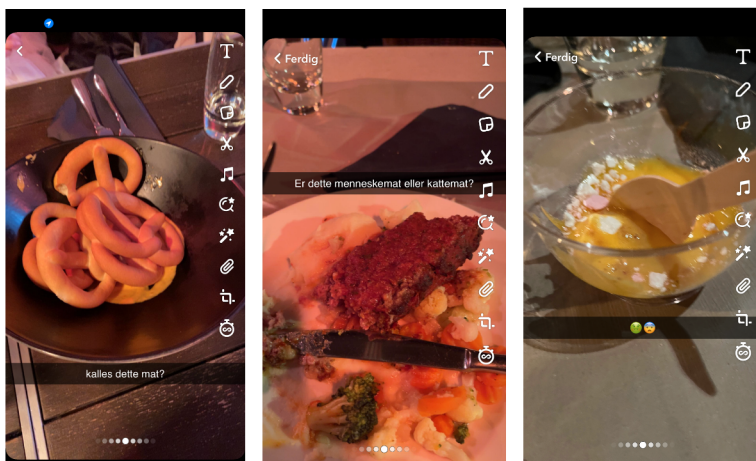
Refleksjoner rundt det å formidle gravejournalistikk til ungt publikum

Å formidle gravejournalistikk til et ungt publikum kan være utfordrende, men det er også en viktig oppgave. Slik journalistikk er en viktig del av samfunnsdebatten, og det er avgjørende at unge mennesker engasjerer seg i det. Et av de største problemene med å formidle journalistikken for unge er å gjøre det relevant og interessant for dem. Unge har en tendens til å være mindre interessert i politikk og samfunnsdebatten enn eldre. Da kan gravejournalistikk oppleves som fjernt eller irrelevant. For å gjøre gravejournalistikken mer relevant for unge er å fokusere på saker som påvirker deres liv, som for eksempel skole, helse, teknologi og klima. Det er også viktig å bruke enkle og forståelige språk for å gjøre informasjonen mer tilgjengelig for unge mennesker.

Hvordan dere valgte å formidle og hvorfor

Vi valgte å formidle på en relativt kjedelig måte ved å skrive en tekst. For å nå målgruppen vår ungdom ved videregående skole valgte vi å legge inn flere bilder, hvor noen av dem var i snapchat-format. Saken er veldig relevant for spesielt vg3, men vil nok også interessere de andre trinnene, da de selv sikkert skal på rosetball siste året på videregående. Ved å ha et tema som er relevant og interessant vil vi lettere nå ut til målgruppen.

Eleven fra Langhaugen sendte en mail til rosetballkomiteen og forklarte sine opplevelser fra ballet og i forhold til allergien. Hun fikk da svar fra Marius ved Rosetball.no om at informasjon om allergi var blitt videresendt til JADA.

Her er et eksempel på bilder fra gravesaken som har snapchat-format.

Egnevaluering av resultatet (ferdig formidlet sak)

Vi synes resultatet av gravesaken ble bra og vi er fornøyd med innsatsen vi har lagt i arbeidet.

I starten ble mye av tiden brukt på å innhente informasjon gjennom undersøkelser og mail. Ved at vi ikke fikk konkrete svar rundt Marius Prestøy og ansvaret, brukte vi mer tid på dette enn å avslutte med det vi hadde og avgrense hvilke informasjon vi kan ta med i saken. Det førte til at vi fikk mindre tid til rapporten, men når vi merket at vi hadde litt dårlig tid jobbet vi veldig effektivt med både rapporten og gravesaken.

Arrangementsinformasjon:

Heisann!

Håper du er klar for feire i fin stil på JADA Roofgarden torsdag 9 Mars 2023, sammen med dine venner fra Bergen Sentrum skolene. 🍷

Rosettballet er en årlig tradisjon som har vart i mer enn 30 år i Bergen og er en av de mest ettertraktede arrangementene for avgangselever ved videregående skoler.

Bergen Sentrum er for dere som er avgangselever på Amalie Skram, Katten, Langhaugen VGS.

Om du er en avgangselev på en av disse skolene er du hjertelig velkommen!

Program:

kl 19.00 - Blir dere tatt i mot med velkomstdrink og digg snacks 🍷

kl 20.00 - Blir det tale og servering av hovedrett og dessert. 🍷

kl 22.00 - Er det fest og moro med DJ til stedet stenger, senest kl 02.30. 🎵

Maten: Dere blir servert en Amerikansk 2 retters meny med snack.

Snacks:

"Pretzels" med chipotle mayo dip

Hovedrett: (2 alternativ)

"Meatloaf" med hvitløksmos, sesongens ristede grønnsaker og brun saus

(vegetarisk "Meatloaf" for vegetarianere med tofu og halloumi)

Dessert:

"Lemon curd" med kjeksstuler og marengs

Det er begrenset antall billetter, så vær tidlig ute med å kjøpe billett!

Husk også gyldig ID.

Vi ser frem til å feire 13 års skolegang, i fin stil før russetiden starter.

Vi sees på Rosettballet ❤️

rosettball

Restrictions

Dette arrangementet gjelder kun for de som er avgangselever på Amalie Skram, Katten, Langhaugen VGS.

Arrangementet har også aldersgrense 18 år, grunnet alkohol salg.

Waiver

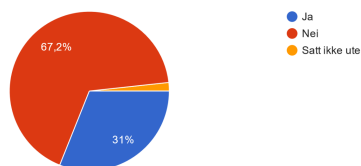
Kjøpte billetter refunderes ikke.

Vi vil refundere alle billettene ved en eventuell avlysning, om det er grunnet covid-19 eller annet.

Spørreundersøkelse:

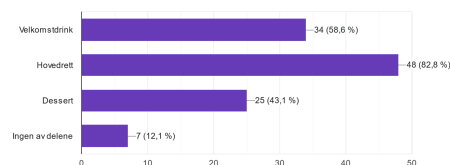
Fikk du teppe om du satt ute?

58 svar

Fikk du det du ble lovet? Kryss av det du fikk

58 svar

Mail fra Marius Prestøy:

Marius Prestøy <marius@firefilms.no>

til meg ▾

23. mar. 2023, 16:09 ☆ ↶

Heisann Malin,

Er jeg og Thomas Davidsen, som er arrangører for Rosettballet 2023, vi har leid Jada Roofgarden som står ansvarlig med lokale, mat, drikke, vakt hold, serveringspersonell osv. Begge parter har et overordnet ansvar for at prosjektet går bra. Hovedansvaret til meg og Thomas er å selge billettene og hovedansvaret til Jada Roofgarden er å levere et bra ball.

Vennlig Hilsen
Marius Prestøy

--

Vennlig hilsen
Marius Prestøy / [Firefilms.no](mailto:firefilms.no)
- 41576925

Dette var veldig trist å høre, det er ikke slik det skal være. Alle hensyn av allergier er videresendt til Jada.

Vi vil ta en debrife med Jada etter alle ballene.
Hvor din e-post vil bli tatt opp.

Vennlig hilsen
Marius
Rosettball.no

Unik gode til Langhaugen VG3 🍷 Innboks x

Marius Prestøy <post@rosettball.no>

til blindkopi: meg ▾

Hei,

Du mottar denne mailen ettersom du deltok på Rosettballet 2023, samt går på Langhaugen skole.

Vi som arrangør har mottatt tilbakemeldinger på at det har vært kaldt for flere elever på Langhaugen under på Rosettballet. Det er vi veldig lei oss for, og tas på høyeste alvor! Som arrangør kastet vi oss rundt og fikk tak i 60 ekstra tepper, i tillegg til å oppfordre alle elevene til å kle seg etter været.

Vi har hele tiden informert om at stedet heter JADA "ROOFGARDEN", hvilket betyr at store deler av utestedet er utendørs. Presidentene på alle skolene i Bergen har besøkt lokalet sammen med arrangør, og vært kjent med at noen skoler må sitte ute om vi skal få plass til alle. Allikevel skal vi alltid etterstrebe at så mange som mulig skal være fornøyd, og i den forbindelse ønsker vi å gi en unik gode til de som går på Langhaugen VG3.

Den 14. April arrangeres det Silent Disco på JADA Roofgarden. Dette arrangementet koster 200 kr, men for deg som går på Langhaugen VG3 og har tidligere kjøpt Rosettball billett er dette helt gratis. Alt du trenger å gjøre er å vise ID i døren, så vil JADA sjekke dette mot gjestelisten(hvor ditt navn vil stå) og så får du full tilgang til hele arrangementet. Dørene åpner kl 22.00.

Se mer om arrangementet her: https://event4you.ticketco.events/no/nb/e/silent_disco_14_april_x_jada_roofgarden

Vi håper dette bidrar positivt til deres inntrykk av JADA Roofgarden og av oss som arrangører.

Ha en riktig god påske!

Med vennlig hilsen,
JADA Roofgarden, Marius & Thomas

Mail fra JADA:

Re: [JADA] Kontakt 3 - ny innsending Innboks x

John Bakker <restaurantsjef@jadaroofgarden.no>

til meg ▾

Hello

Jada did sold a dinner to " fire film « the company that sold you the ticket

Fire film knew the disposition of the dinner , they knew you would sit outside as the board of your school knew you would sit outside

Med vennlig hilsen | Best regards,

5.

Hva har dere lært?

Vi har både lært om det å lage en gravesak og hvordan det skiller seg fra annen journalistikk, og om hvordan ungdom kan utnyttes av store selskaper. Besøket hos SUJO var svært lærerikt og nyttig til gravesaken vår. Der fikk vi en oppsummering av gravejournalistikk, og en pekepinn for hvordan vi skulle gripe gravesaken vi hadde valgt. Vi har lært at store bedrifter og anerkjente personer kan være ganske så slø når det er ungdom de har å gjøre med.

Prosessen i seg selv var svært lærerik. Vi støtte på flere problemer underveis, der vi ble veldig forvirret. For eksempel det at det var krevende å finne ut hvem som faktisk hadde ansvaret. JADA sa en ting, mens Marius Prestøy sa noe annet. En annen ting vi har lært er hvor vanskelig det kan være å ikke vinkle en sak vi selv har en formening om. Når vi selv var til stede på ballet og hadde våre egne opplevelser med det, var det til tider vanskelig å holde seg objektiv. Men vi forholdt oss objektivt til informasjonen vi innhentet, og ble fornøyd med det endelige resultatet.

Kilder:

Dalaker, S. (17.12.2022). Hentet 24.04.2023 fra NRK:

<https://www.nrk.no/vestland/dette-ma-du-gjera-om-du-finn-ein-nedkjolt-person-ute-1.16221500>

Mullis., M.E. (04.05.2019). Hentet 03.05.2023 fra Nettavisen:

<https://www.nettavisen.no/okonomi/eksplosiv-vekst-russebusen-koster-dem-over-n-million/s/12-95-3423679423#:~:text=I%20gjennomsnitt%20bruger%20russ%2020.000,55.000%20og%2060.000%20per%20person.>

Sørensen., A.K. (07.04.2022). Hentet 03.05.2023 fra NRK:

https://www.nrk.no/mr/mener-russeselskap-utnytter-russ-_-stine-veddegjerde-gir-tips-til-billi-ge-russedress-og-russetid-1.15921572

Johansen., R. & Sæter., I.S.S. (17.02.2023). Hentet 08.05.2023 fra VG:

<https://www.vg.no/nyheter/innenriks/i/9zo149/russepresident-kritisk-til-russesider-kun-ute-etter-aa-tjene-mest-mulig-penger>